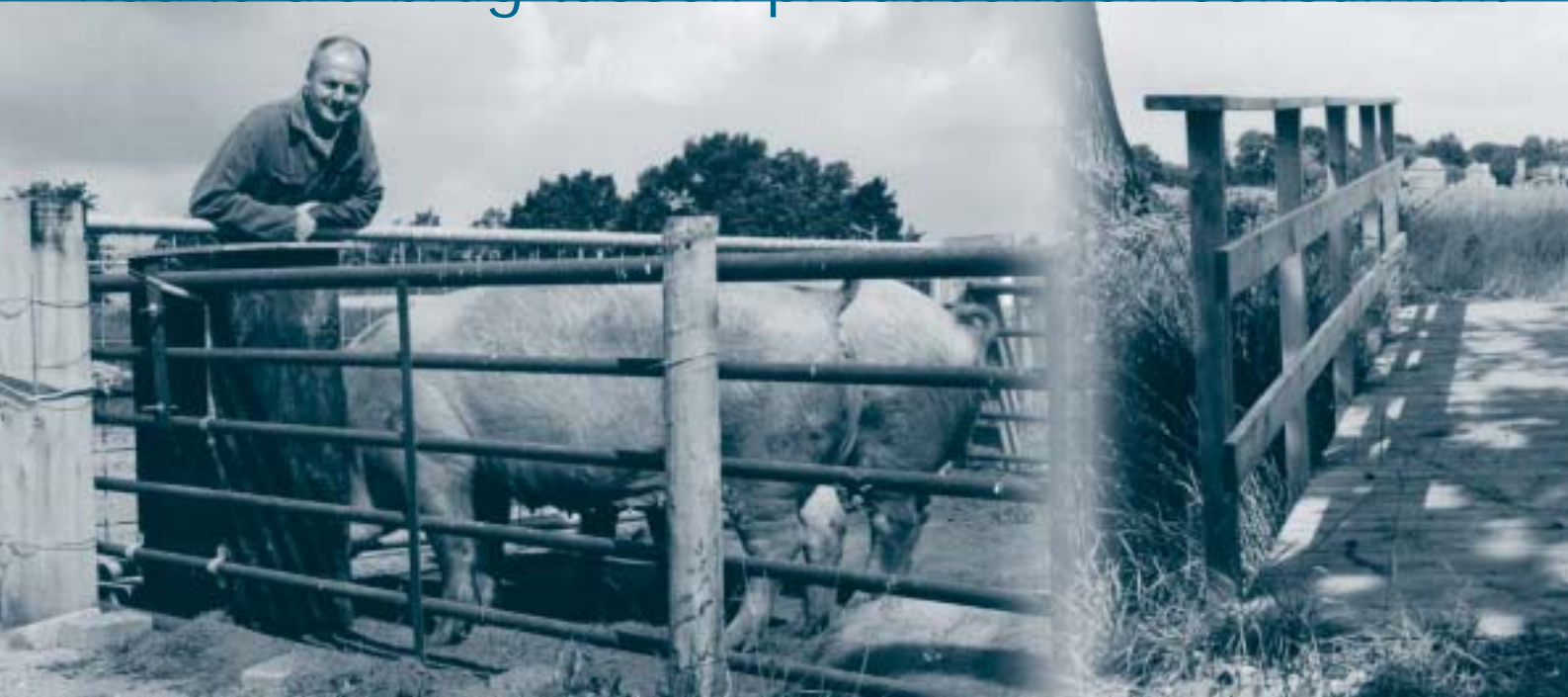

Raalte als brug tussen producent en consument

Als je Praktijkcentrum Raalte nadert zie je een wandelpad, een informatiebord en slachtzeugen in de wei... Raalte wil op die manier een brugfunctie creëren tussen producent en consument, tussen boeren en burgers. Het gaat om imagoverbetering. Bedrijfsleider Adriaan Vernooij legt uit waarom. Ook de nieuwbouw van het gangbare gedeelte komt aan bod. Want Raalte drijft niet alleen op biologisch. Wat heet, tweederde deel is gangbaar.

Slachtzeugen in de wei, hoezo?

'In principe werden de slachtzeugen vanuit het kraamhok afgevoerd. Of een paar dagen na spenen. Nu houden we ze enkele maanden langer in de wei. Langs de weg. Dat spreekt aan. Want de meeste varkens in Nederland zie je niet. Deze wel. We bekijken hoeveel het ons extra kost, hoeveel werk we ermee hebben, en wat de risico's zijn voor gezondheidszorg, en voor de verspreiding van ziekten. Daarnaast willen we zien of er verschillen ontstaan tussen vleeskwiteit van zeugen die zo hebben buiten gelopen in vergelijking met zeugen die rechtstreeks uit de kraamstal geslacht worden. We doen dat samen met de vakgroep varkenshouderij van de GLTO, de afdeling Levensmiddelen technologie van AOC Oost en een paar slaggers. Wellicht ligt er een 'weideworst' in het verschiet'.

Weideworst en Bennie Joling van zanggroep Normaal, dat lijkt me een mooie combinatie...

'Praktijkcentrum Raalte wordt één van de locaties van het project Varkens In Zicht. Het doel is dat bedrijven voor een beter imago open staan voor publiek. Zo krijgt men zicht op wat er gebeurt binnen de varkensbedrijven. Hierbij kunnen de bezoekers gebruik maken van een skybox. We hebben hier het voordeel dat we ook nu al beschikken over bezoekersruimten, een wandelpad, zeugen die buiten lopen etc. Bennie Joling van Normaal is de ambassadeur van VIZ, dat wordt gefinancierd door LTO en de Productschappen.'

Jullie draaien nu enige tijd met de biologische nieuwbouw. Hoe pakt dat uit?

'De verwachtingen over het onderzoek zijn meer dan uitgekomen. Alles is na de nieuwbouw goed van start gegaan. Sommige onderzoeken zijn al gedeeltelijk afgerond. Er komen steeds meer indrukken hoe je dingen kunt verbeteren. Aan de nieuwbouw en inrichting hebben we niets hoeven veranderen. Qua apparatuur hebben we wel wat kinderziektes gehad. De grootste problemen van biologische varkensboeren spelen ook hier, zoals de beperkte beschikbaarheid van grondstoffen voor biggenvoer, en de consequenties daarvan voor het optreden van diarree en ziekteproblemen. Toen we vorig jaar die hittegolf hadden, hebben wij ook problemen gehad met terugkomers. Onderzoek blijft dus belangrijk. Niet alleen het voedingsonderzoek, maar ook onderzoek op het terrein van huisvesting, het biologische kraamhok, de dichte vloer, rooster, doodliggen etc.'

Zijn resultaten uit biologisch onderzoek ook te gebruiken voor de gangbare varkenshouderij?

'Er is een aantal duidelijke overlaps. Onderzoek naar huisvestingssystemen van varkens in hokken met veel stro, is ook heel goed toepasbaar voor hokontwerpen waarbij je probeert het mestgedrag te sturen. En dat kun je ook gebruiken wanneer je in de gangbare houderij dieren gaat huisvesten met meer stro.

De overlap geldt ook voor het gebruik van ruwvoer. Ook in de gangbare houderij, zeker in grote groepen van zeugen, wordt er steeds vaker voor de rust in de groep ruwvoer gegeven.

De belangrijkste overlap ligt op het terrein van de gezondheidszorg. Als je namelijk ziet hoeveel antibiotica er in de varkenshouderij op jaarbasis gebruikt wordt... Als je dat kunt terugdringen zou dat een groot voordeel zijn. Daartoe zijn we begonnen met het inzetten van allerlei plantaardige middelen. In eerste instantie als ontwormmiddelen. Daar hebben we zeer positieve resultaten mee gehaald. Zoals met kruiden.

Deze zomer beginnen we met de gerichte inzet van fytotherapeutica tegen bacteriële ziekten. Welke middelen kun je gebruiken tegen coli-infecties, streptococci, en andere ziekten. Als dat gaat lukken, dan is de gangbare houderij daar zeker ook bij gebaat!

Jullie zijn ook bezig met Gangbaar Plus. Is die 'plus' een biologische invalshoek?

'Nee. Het gaat er vooral om hoe je ervoor kunt zorgen dat een aantal extra welzijnsriteria op termijn ingebed worden in de gangbare varkenshouderij. Op zo'n manier dat het zich enerzijds wel kan onderscheiden, maar dat het anderzijds ook concurrerend blijft. Dat je niet het grote verschil hebt van gangbaar en biologisch vlees zoals nu. We proberen om hier een tussensegment in te ontwikkelen. Vandaar de contacten met onder andere afzetbedrijven om op termijn de kans van slagen te vergroten.'

Waar moeten we dan concreet aan denken?

'Aan meer ruimte voor het varken, meer bewegingsvrijheid, andere opfokmogelijkheden voor gespeende biggen, andere mogelijkheden voor zeugen in groepshuisvesting. De eerste stap die we zetten in de richting van vleesvarkens is de zogenaamde 'comfort-class stal'. Dit is vervolg op een theoretisch project van Wageningen UR. Hoe ontwerp je een stal als je puur redeneert vanuit de behoefte van het dier: beweging, rust en ligruimte, wroeten, thermoregulatie, een warme plek, verkoeling. Hoe vertaalt dat alles zich in een ontwerp van een stal. Die tekening hebben wij inmiddels gemaakt. Een onderzoekprogramma is opgesteld. Allereerst gaan we kijken of het echt werkt. Als blijkt dat het goed loopt, gaan we verder verfijnen. Ook gaan we de stal dan economisch beoordelen, want je bouwt natuurlijk wel ruimer.'

Dat betekent dus nieuwbouw binnen het gangbare onderzoek. Wanneer?

'We zijn net bezig met de bouwvergunning. We ons betreft kunnen we in het najaar bouwen. Dan kan het onderzoek volgend jaar starten. Voor het grootste deel realiseren we de plannen binnen de bestaande gebouwen. Maar op kleine schaal is er ook nieuwbouw.'

Raalte blijft dus letterlijk aan de weg timmeren, ook in figuurlijke zin?

'Medio oktober hebben we hier een zogenaamd Varkensfestijn. In samenwerking met GLTO komt er een groot symposium, met aandacht voor duurzame energie, marktontwikkelingen, kennisoverdracht. Er staan diverse kennisaanbieders. Graag nodig ik alle varkenshouders en andere belangstellenden uit om een kijkje te komen nemen.'

Henk Bosch